

Rýchlostná cesta R8 Nitra – križovatka R2

HLUKOVÁ A EXHALAČNÁ ŠTÚDIA

Spracovateľ:
DOPRAVOPROJEKT, a.s.
Kominárska 2,4
832 03 Bratislava

Riešiteľský kolektív:
H+L Project spol. s.r.o.
Ing. Alexander Krokker

PRÍLOHA č.4

HLUKOVÁ ŠTÚDIA

---

1. ÚVOD	2
2. CHARAKTERISTIKA POSUDZOVANÉHO ÚZEMIA	2
3. DOPRAVNÉ ZAŤAŽENIE	3
4. POSÚDENIE HLUKU	4
4. 1 Hygienické limity	4
4. 2 Predikcia hluku	5
5. VYHODNOTENIE A ZÁVERY	18
6. LITERATÚRA	19

1. ÚVOD

Predmetom tejto hlukovej štúdie je zhodnotiť hlukové pomery pozdĺž trasy rýchlostnej cesty R8 Nitra – križovatka R2 vo všetkých posudzovaných variantoch a zvážiť opatrenia na elimináciu nepriaznivých účinkov hluku na obyvateľstvo.

Posúdenie hlukových pomerov v okolí variantov navrhovanej trasy rýchlostnej cesty R8 je spracované v zmysle:

- Zákon č. 355/2007 o ochrane, podpore a rozvoji verejného zdravia a o zmene a doplnení niektorých zákonov.
- Vyhláška č. 237/2009, ktorou sa mení a dopĺňa vyhláška MZSR č. 549/2007
- Vyhláška 549/2007 o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.
- TP 09/2002 SSC: Návrh a posúdenie protihlukových opatrení pre cestné komunikácie (november 2002).

Ako vstupné údaje výpočtu boli použité nasledovné podklady:

- celková situácia stavby v M 1:25 000,
- pozdĺžny profil v M 1:25 000/100,
- dopravno-inžinierske podklady

2. CHARAKTERISTIKA POSUDZOVANÉHO ÚZEMIA

Navrhované varianty trasy rýchlostnej cesty R8 sú vedené územím Nitrianskeho a Trenčianskeho kraja. Rýchlostná cesta R8 bude spájať dva významné dopravné ťahy – na juhu rýchlostnú cestu R1 a na severe cestu I/50 (vo výhlade rýchlostnú cestu R2).

Územie, ktorým variantné trasy rýchlostnej cesty R8 prechádzajú, tvoria väčšinou lúky, s časťou lesy a poľnohospodárska orná pôda.

Dĺžky trás variantov sú:

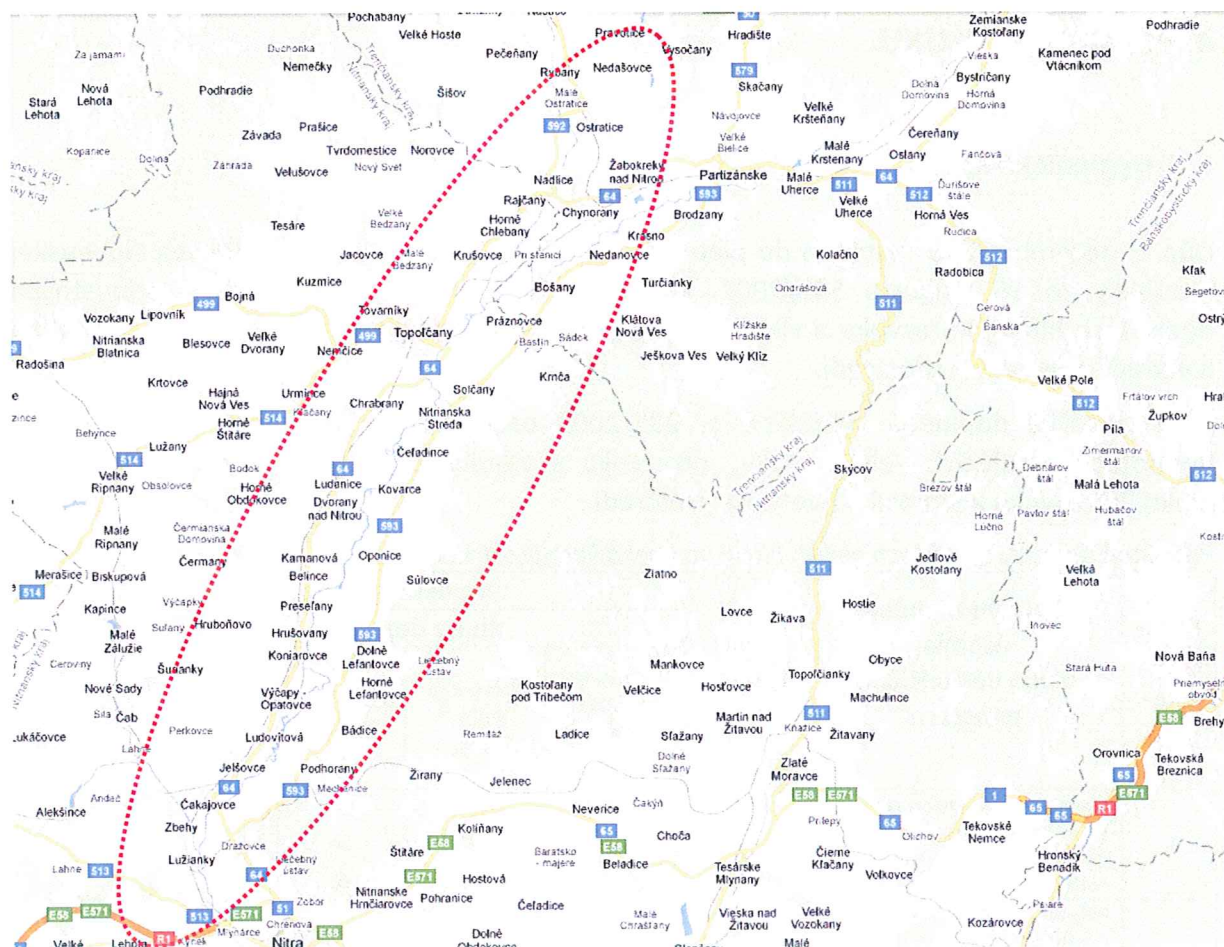
Červený – 54,641 km

Modrý – 56,417 km

Fialový – 53,749 km

Zelený – 54,885 km

Jednotlivé varianty trasy rýchlostnej cesty R8 medzi Nitrou a rýchlostnou cestou R2 sú navrhnuté v kategórii R 24,5/120.

Obr. 1 Riešené územie variantných trás rýchlostnej cesty R8

3. DOPRAVNÉ ZAŤAŽENIE

Ako podklad pre hlučnú štúdiu slúži najmä dopravno-inžiniersky prieskum. Pre potreby hlučnej štúdie je smerodajné výhľadové obdobie 10 rokov po plánovanom spustení rýchlostnej cesty do prevádzky, čo je v tomto prípade rok 2025. Intenzity jednotlivých úsekov vstupujúcich do výpočtu uvádza tabuľka 2.

Intenzity dopravy pre jednotlivé varianty

Tab.2

Číslo cesty	Úsek	Číslo sčítacieho úseku	Intenzita dopravy – 2015 (skut.voz./24 h v oboch smeroch)			Intenzita dopravy – 2025 (skut.voz./24 h v oboch smeroch)			Intenzita dopravy – 2035 (skut.voz./24 h v oboch smeroch)		
			OA (ľahké vozidlá)	ostatné (ťažké vozidlá)	Všetky voz. Spolu	OA (ľahké vozidlá)	ostatné (ťažké vozidlá)	Všetky voz. Spolu	OA (ľahké vozidlá)	ostatné (ťažké vozidlá)	Všetky voz. Spolu
R8	Lehotá - Jelšovce	-	5248	1680	6928	6374	1980	8354	7392	2266	9658
R8	Jelšovce - Topoľčany	-	5448	1744	7192	6616	2054	8670	7672	2350	10022
R8	Topoľčany - Ostratice	-	6106	1958	8064	7412	2308	9720	8600	2638	11238
R8	Ostratice - Brezolupy	-	4954	1588	6542	6016	1870	7886	6980	2142	9122
R8	Lehotá - Výchapy Opatovce	-	5248	1680	6928	6374	1980	8354	7392	2266	9658
R8	Výchapy Opatovce - Topoľčany	-	5448	1744	7192	6616	2054	8670	7672	2350	10022
R8	Topoľčany - Solčianky	-	6042	1884	7926	7336	2222	9558	8510	2540	11050
R8	Solčianky - Brezolupy	-	2446	782	3228	2958	922	3880	3446	1056	4502
R8	Lehotá - Výchapy Opatovce	-	5248	1680	6928	6374	1980	8354	7392	2266	9658
R8	Výchapy Opatovce - Topoľčany	-	5448	1744	7192	6616	2054	8670	7672	2350	10022
R8	Topoľčany - Ostratice	-	6106	1958	8064	7412	2308	9720	8600	2638	11238
R8	Ostratice - Brezolupy	-	4954	1588	6542	6016	1870	7886	6980	2142	9122
Variant 4 - zelený			2015			2025			2035		
R8	Lehotá - Výchapy Opatovce	-	5248	1680	6928	6374	1980	8354	7392	2266	9658
R8	Výchapy Opatovce - TO	-	5448	1744	7192	6616	2054	8670	7672	2350	10022
R8	TO - Chynorany	-	6104	1956	8060	7416	2306	9722	8604	2640	11244
R8	Chynorany - Brezolupy	-	4954	1590	6544	6018	1874	7892	6982	2144	9126

4. POSÚDENIE HLUKU

4.1 Hygienické limity

Dňa 1. decembra 2007 vstúpila do platnosti vyhláška Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo 16. augusta 549/2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Táto vyhláška doplnená vyhláškou č. 237/2009 ustanovuje podrobnosti o prípustných hodnotách určujúcich veličín hluku, infrazvuku a vibrácií a požiadavky na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.

Prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí

Tab.1

Kategoria územia	Opis chráneného územia alebo vonkajšieho priestoru	Ref. časový interval	Prípustné hodnoty ^{a)} [dB]				
			Hluk z dopravy				Hluk z iných zdrojov <i>L</i> _{Aeq,p}
			Pozemná a vodná doprava ^{b) c)} <i>L</i> _{Aeq,p}	Železničné dráhy ^{c)} <i>L</i> _{Aeq,p}	Letecká doprava		
					<i>L</i> _{Aeq,p}	<i>L</i> _{ASmax,p}	
I.	Územie s osobitnou ochranou pred hlukom, napr. kúpeľné miesta, kúpeľné a liečebné areály	deň	45	45	50	-	45
		večer	45	45	50	-	45
		noc	40	40	40	60	40
II.	Priestor pred oknami obytných miestností bytových a rodinných domov, priestor pred oknami chránených miestností školských budov, zdravotníckych zariadení a iných chránených objektov, ^{d)} vonkajší priestor v obytnom a rekreačnom území	deň	50	50	55	-	50
		večer	50	50	55	-	50
		noc	45	45	45	65	45
III.	Územie ako v kategórii II v okolí diaľnic, ciest I. a II. triedy, miestnych komunikácií s hromadnou dopravou, železničných dráh a letísk, mestské centrá	deň	60	60	60	-	50
		večer	60	60	60	-	50
		noc	50	55	50	75	45
IV.	Územie bez obytnej funkcie a bez chránených vonkajších priestorov, výrobné zóny, priemyselné parky, areály závodov	deň	70	70	70	-	70
		večer	70	70	70	-	70
		noc	70	70	70	95	70

Poznámky k tabuľke:

^{a)} Prípustné hodnoty platia pre suchý povrch vozovky a nezasnežený terén.

^{b)} Pozemná doprava je doprava na pozemných komunikáciách vrátane električkovej dopravy.

^{c)} Zastávky miestnej hromadnej dopravy, autobusovej, železničnej, vodnej dopravy a stanovišťa taxislužieb určené na nastupovanie a vystupovanie osôb sa hodnotia ako súčasť pozemnej a vodnej dopravy.

^{d)} Prípustné hodnoty pred fasádou nebytových objektov sa uplatňujú v čase ich používania, napr. školy počas vyučovania

Referenčný časový interval je časový interval, na ktorý sa vzťahuje posudzovaná alebo prípustná hodnota. Referenčný časový interval je

- pre deň od 6⁰⁰ do 18⁰⁰ h (12 hod),
- pre večer od 18⁰⁰ do 22⁰⁰ h (4 hod),
- pre noc od 22⁰⁰ do 6⁰⁰ h (8 hod).

Na posudzovanie a kontrolu hluku vo vonkajšom prostredí sa ustanovujú akčné hodnoty hlukových indikátorov pre deň, večer a noc. Vo vzťahu ku riešenej hlukovej štúdii sú rozhodujúce ustanovenia vyhlášky 549/2007 Z.z., kde sa uvádzajú nasledujúce skutočnosti:

- určujúcou veličinou hluku pri hodnotení vo vonkajšom prostredí je *ekvivalentná hladina A zvuku* L_{Aeq} ,
- posudzovaná hodnota je hodnota, ktorá sa porovnáva s prípustnou hodnotou, v prípade predikcie hluku je to predpokladaná hodnota určujúcej veličiny vrátane príslušnej neistoty,
- prípustné hodnoty určujúcich veličín hluku vo vonkajšom prostredí sú uvedené v tab.1 pre príslušné kategórie územia, referenčné časové intervaly a zdroje hluku,
- ak je preukázané, že jestvujúci hluk z pozemnej a koľajovej dopravy prekračujúci prípustné hodnoty podľa tab.č.1 pre kategóriu územia II a III, zapríčinený postupným narastaním dopravy nie je možné obmedziť dostupnými technickými a organizačnými opatreniami bez podstatného narušenia dopravného výkonu, posudzovaná hodnota pre kategóriu územia II môže prekročiť prípustné hodnoty hluku najviac o 5 dB a pre kategóriu územia III a IV najviac o 10 dB.

4. 2 Predikcia hluku

Na základe intenzít dopravy a konfigurácii terénu boli metodikou *NMPB Routes 96* a programom *CadnaA* spočítané izofóny a imisie dopravného hluku, na celej ploche riešeného územia.

Vstupnými parametrami pre výpočet L_{Aeq} z cestnej dopravy sú:

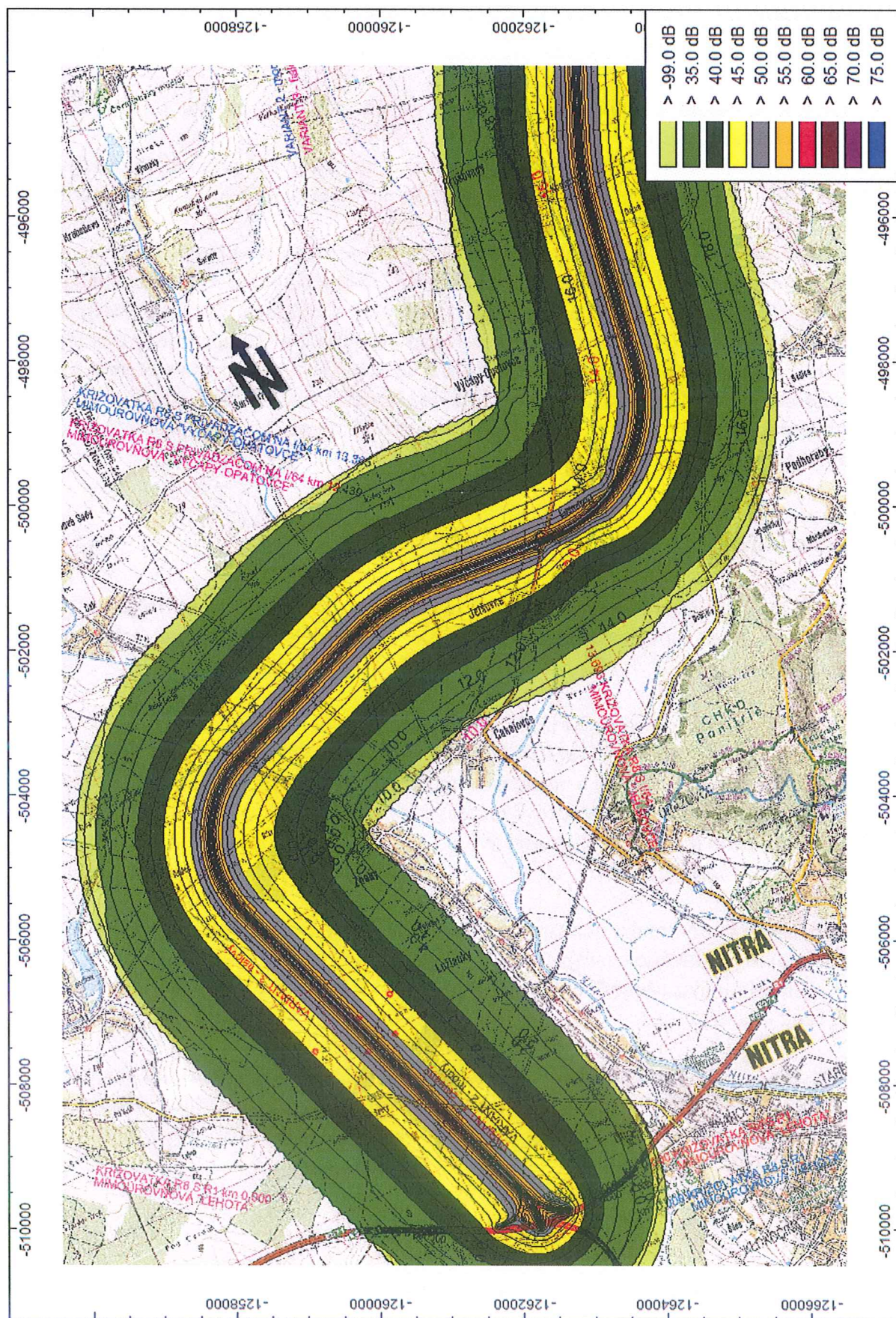
- priemerný počet vozidiel, ktoré prejdú daným profilom komunikácie za 24 hod.,
- podiel nákladných vozidiel a autobusov v dopravnom prúde,
- denná, večerná a nočná výpočtová rýchlosť,
- pozdĺžny sklon posudzovaných úsekov,
- druh krytu vozovky

Výška spočítaných izofón hluku nad terénom je 4,0 m. Vo výpočte sa uvažovalo s rovinným okolitým terénom pohltivého charakteru.

Výsledky predikcie hluku pre jednotlivé varianty už so započítaním protihlukových opatrení sú znázornené na obr. 2 – 13.

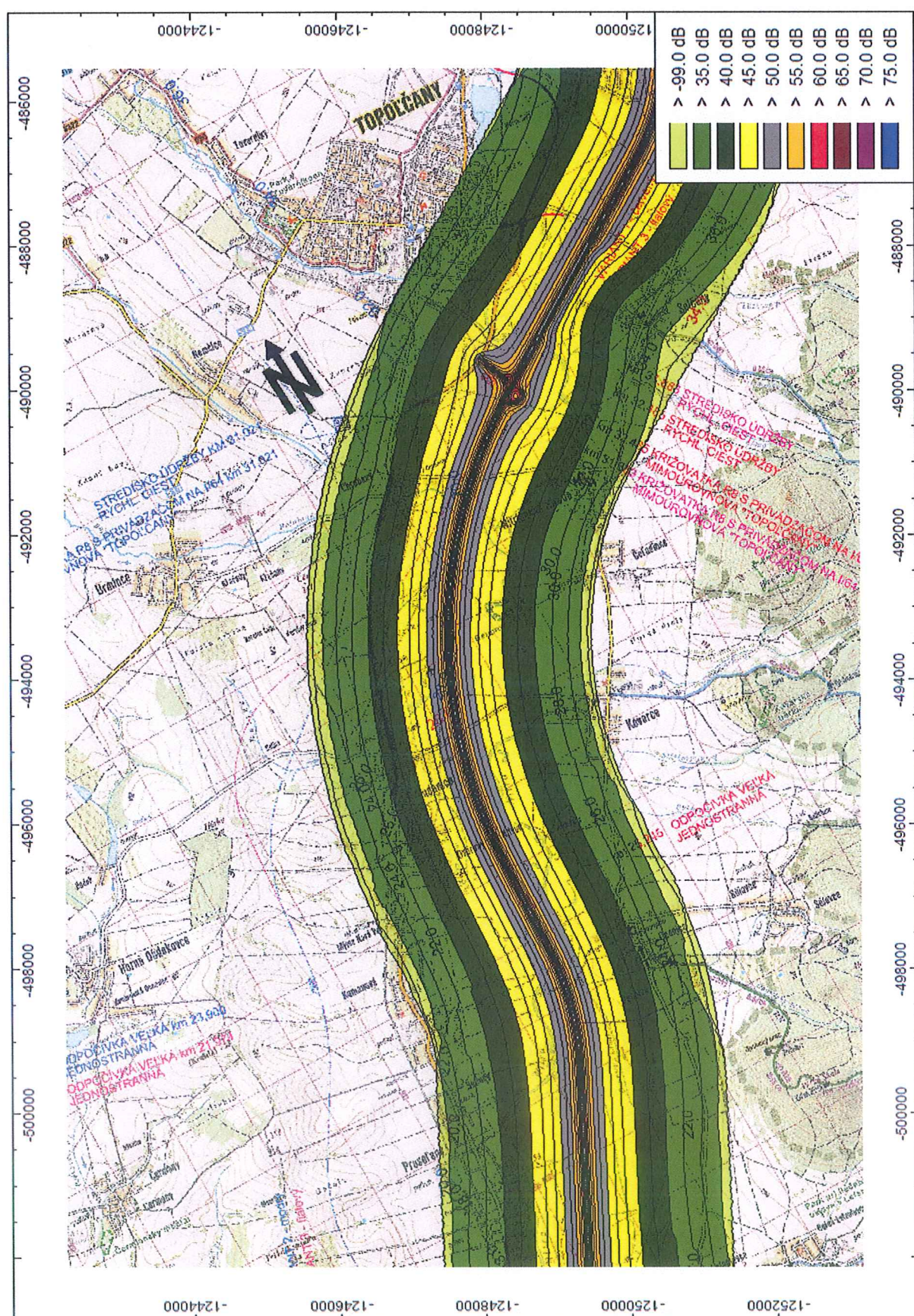
Vo výpočte bolo uvažované s rýchlosťou $v = 130$ km/h. Okolitá dopravná sieť samozrejme ovplyvňuje vypočítané hladiny hluku, avšak skúmané boli vplyvy len z rýchlostnej cesty R8 a opatrenia sú riešené len na základe prekročenia hluku z aspektu vybudovania tejto rýchlostnej cesty v tomto území.

Obr. 2 Izofóny hluku vo výške 4,0 m nad terénom /ČERVENÝ VARIANT/

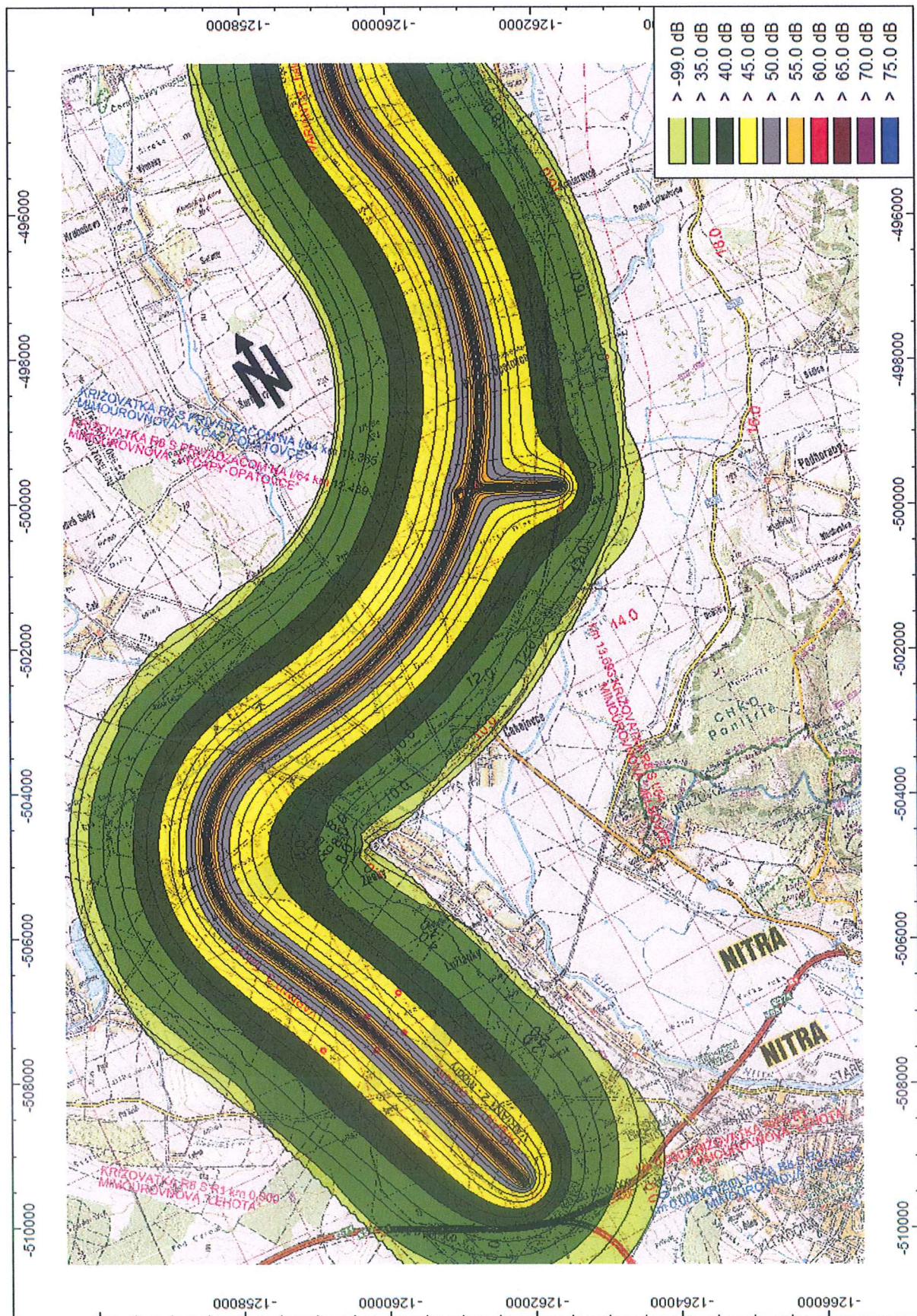
Obr. 3 Izofóny hluku vo výške 4,0 m nad terénom /ČERVENÝ VARIANT/

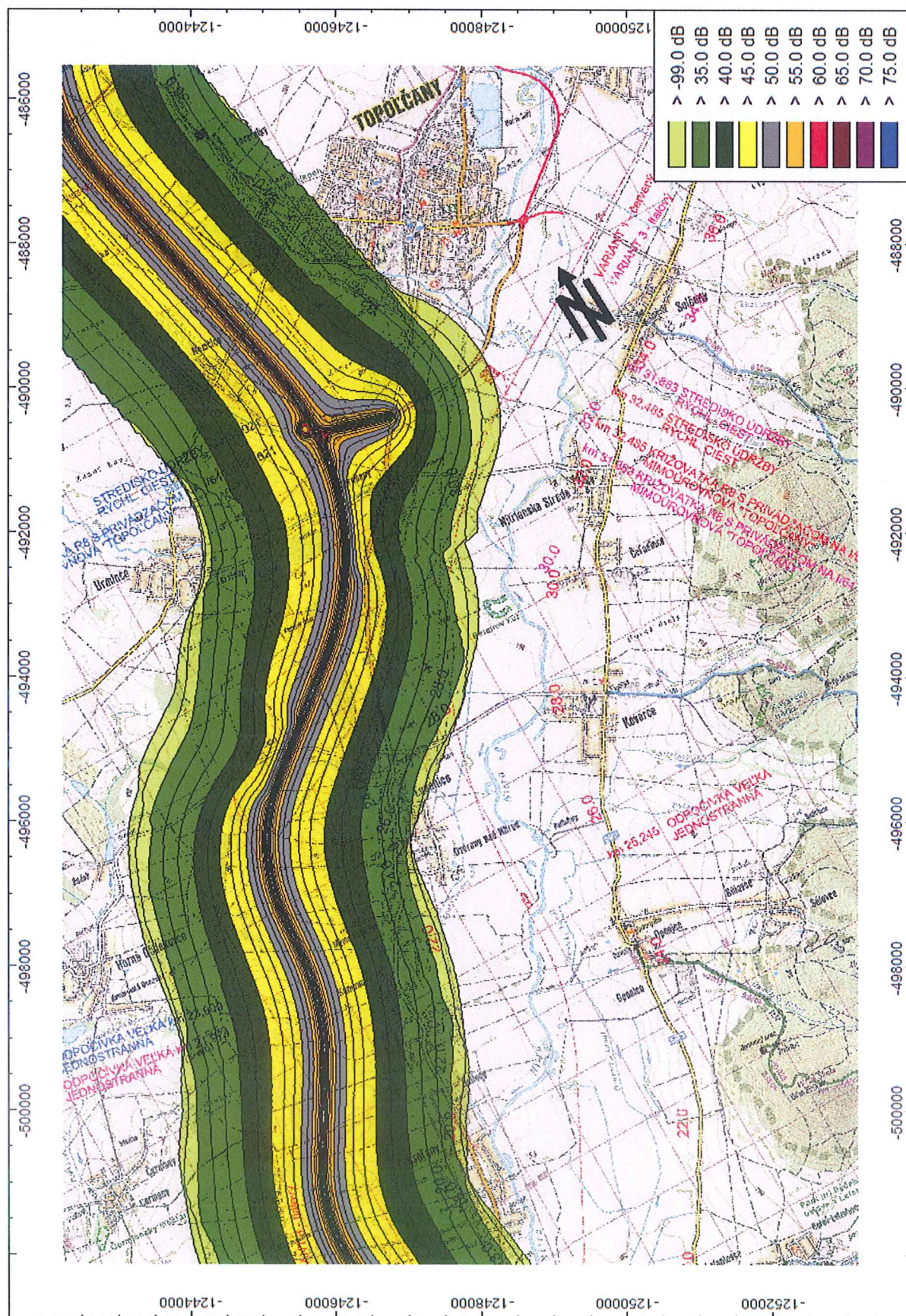
Obr. 4 Izofóny hluku vo výške 4,0 m nad terénom /ČERVENÝ VARIANT/

Obr. 5 Izofóny hluku vo výške 4,0 m nad terénom /MODRÝ VARIANT/

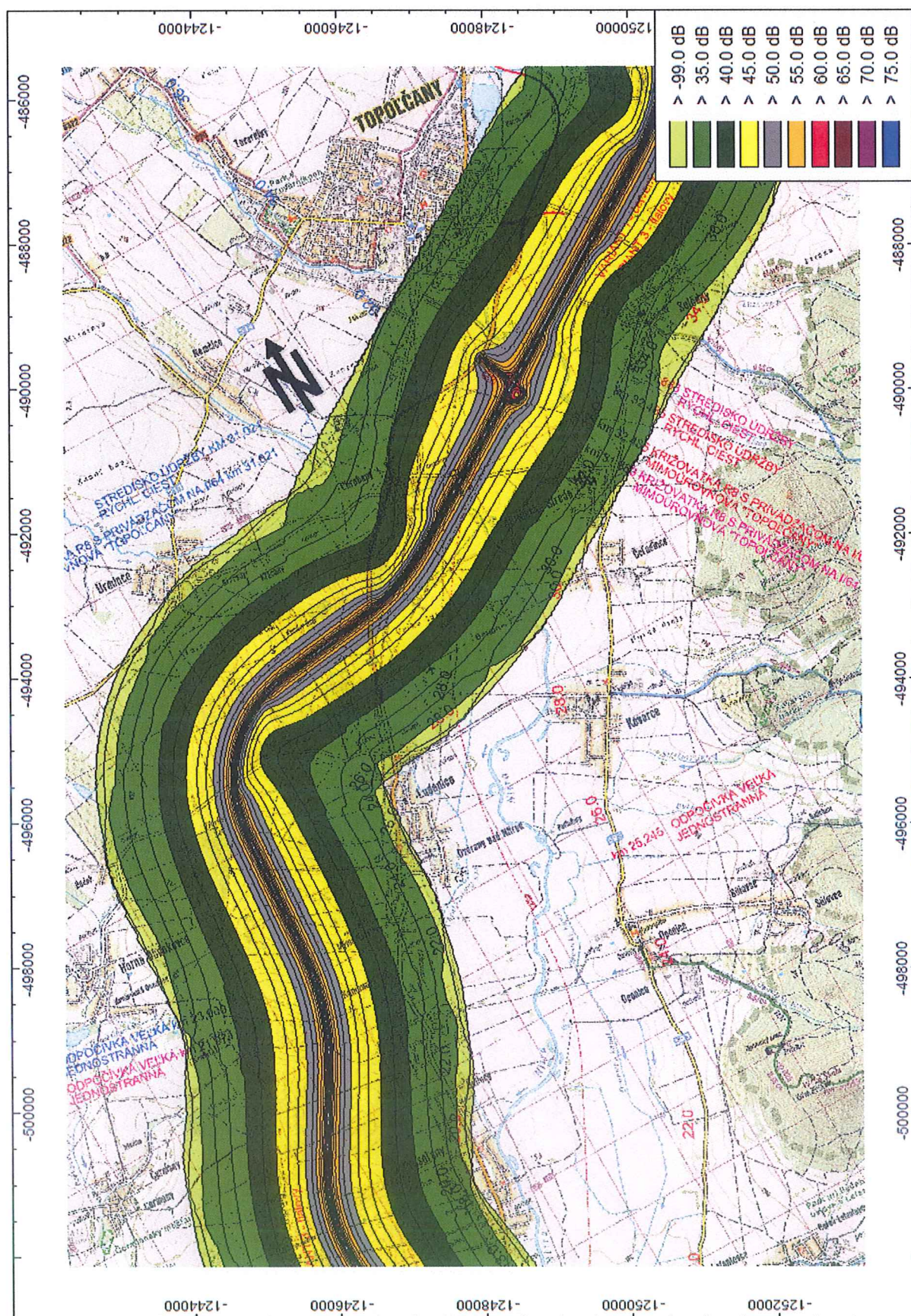

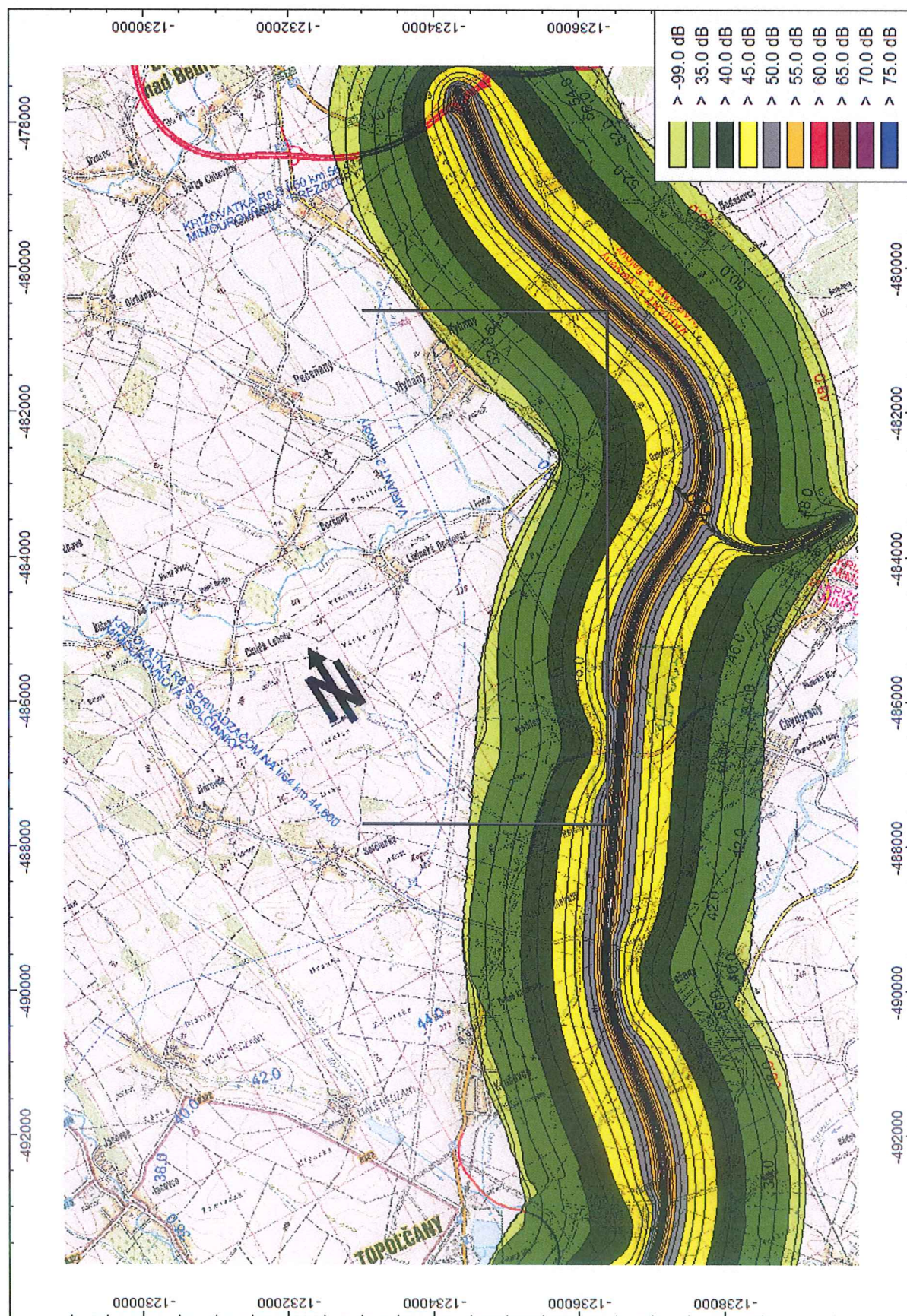

Obr. 7 Izofóny hluku vo výške 4,0 m nad terénom /MODRÝVARIANT/

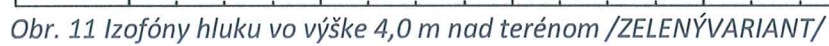

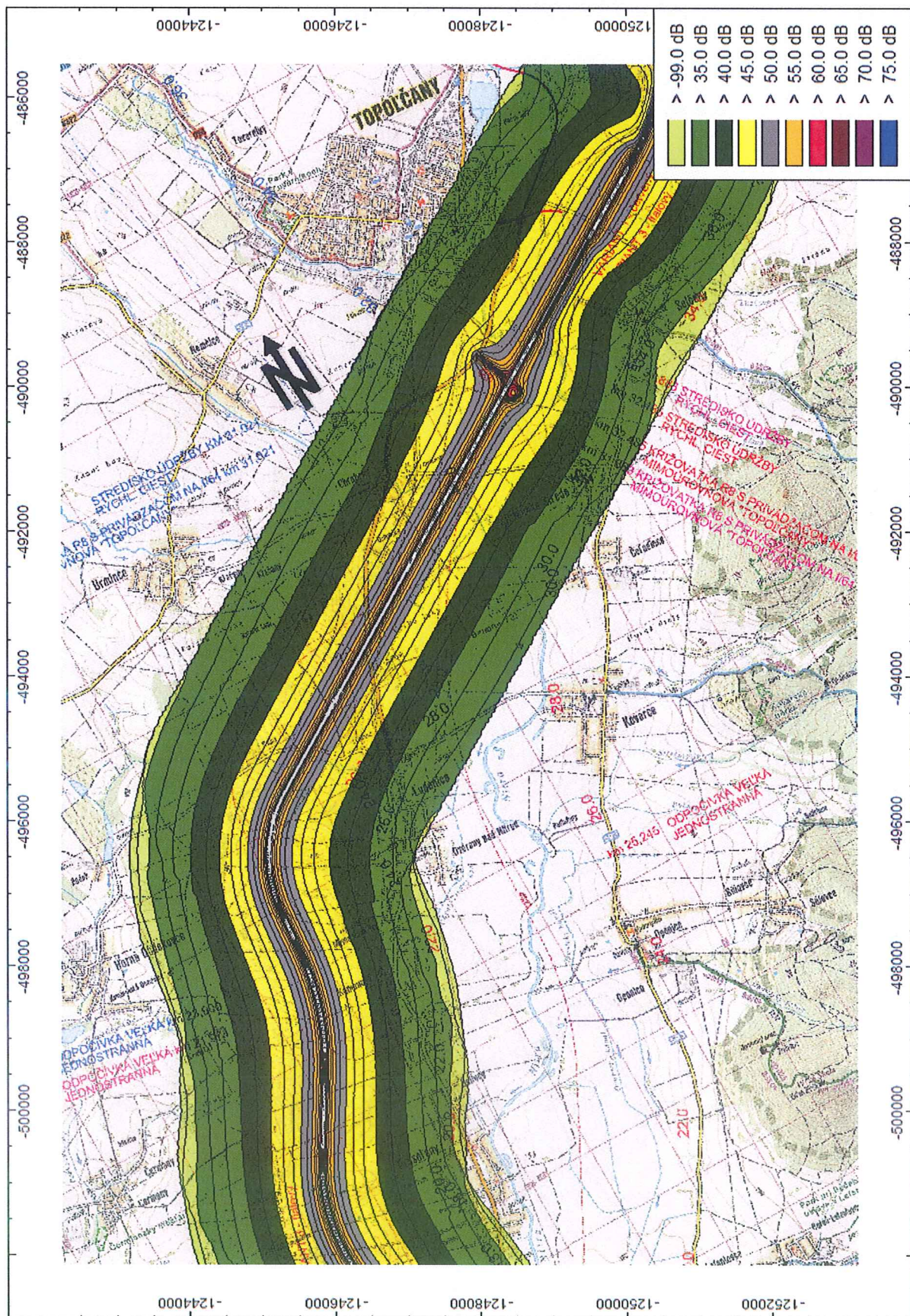

Obr. 10 Izofóny hluku vo výške 4,0 m nad terénom /FIALOVÝ VARIANT/

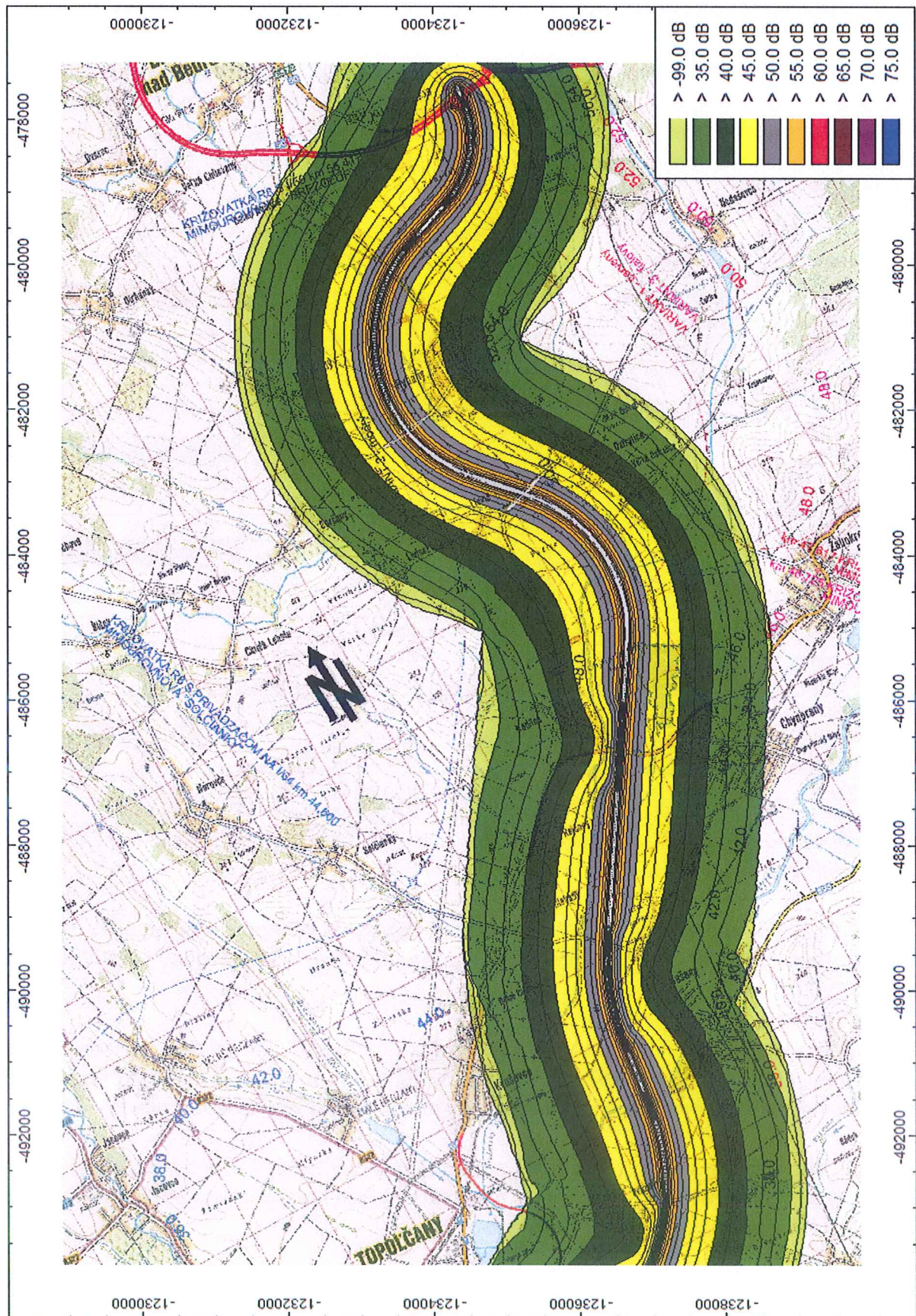

Obr. 12 Izofóny hluku vo výške 4,0 m nad terénom /ZELENÝ VARIANT/

Obr. 13 Izofóny hluku vo výške 4,0 m nad terénom /ZELENÝ VARIANT/

5. VYHODNOTENIE A ZÁVERY

Na základe teoretického výpočtu bola v riešenom území, kde predpokladáme prekročenie maximálnych prípustných hodnôt hluku, navrhnutá ochrana pred hlukom, vid'. obr. 6 – 9.

V riešenom projekte stavby sa v jednotlivých variantných riešeniach podľa priebehu izofón hluku predpokladá prekračovanie hluku vo viacerých lokalitách, preto navrhujeme protihlukové steny podľa tabuľky 2.

Tab.2

umiestnenie	v km	L/h [m]	umiestnenie	povrch bariéry	Variant
Jelšovce	13,600 – 14,500	900/2	vpravo	p/o	červený
Ľudovítova	13,800 – 15,200	1400/2	vľavo	p/o	
Solčany	33,550 – 35,010	1460/2	vpravo	p/o	
Práznovce	36,400 – 37,800	1400/3	vľavo	p/o	
Bošany	40,000 – 41,600	1600/2	vpravo	p/o	
Nadlice	43,500 – 44,700	1200/2	vľavo	p/o	
Doliny	25,700 – 26,900	1200/2	vľavo	p/o	modrý
Chrabrany	28,800 – 30,500	1700/2	vpravo	p/o	
Veľké Bedziany	39,500 – 40,700	1200/2	vpravo	p/o	
Solčianky	43,700 – 44,730	1030/2	vľavo	p/o	
Krvavé Šenky	1,150 – 2,150	1000/2	vľavo	p/o	fialový
Doliny	24,800 – 26,300	1500/2	vpravo	p/o	
Chrabrany	28,300 – 29,800	1500/2	vľavo	p/o	
Solčany	32,650 – 34,110	1460/2	vpravo	p/o	
Práznovce	35,500 – 36,900	1400/3	vľavo	p/o	
Bošany	39,100 – 40,700	1600/2	vpravo	p/o	
Nadlice	42,600 – 43,800	1200/2	vľavo	p/o	
Solčany	33,100 – 34,560	1460/2	vpravo	p/o	zelený
Práznovce	35,950 – 37,350	1400/3	vľavo	p/o	
Bošany	39,550 – 41,150	1600/2	vpravo	p/o	
Nadlice	43,050 – 44,250	1200/2	vľavo	p/o	

*p – pohltivé materiály, op – obojstranne pohltivé, o – odrazivé materiály (priehľadné),
p/o – pohltivý alebo odrazivý (priehľadný) materiál*

PHS budú navrhnuté v kategórii A2 zvukovej pohltivosti a B2 vzduchovej nepriezvučnosti, pričom A2 sú čiastočne pohltivé clony a B2 – primerane nepriezvučné clony podľa prílohy C TP 09/2002.

V červenom Variante je navrhnutých 6 PHS v celkovej dĺžke 7960 m, v modrom variante sú navrhnuté 4 PHS v celkovej dĺžke 5130 m, vo fialovom variante je navrhnutých 7 PHS v celkovej dĺžke 9660 m a v zelenom variante sú navrhnuté 4 PHS v celkovej dĺžke 5660 m

Z uvedeného vyplýva poradie vhodnosti navrhovaných variantov z hľadiska hlukovej záťaže okolia riešenej stavby a s tým súvisiacich protihlukových opatrení. Poradie variantov od najvýhodnejšieho po najmenej výhodné riešenie:

1. modrý variant
2. zelený variant
3. červený variant
4. fialový variant

6. LITERATÚRA

1. Vyhláška č. 549/2007 Ministerstva zdravotníctva Slovenskej republiky zo 16. augusta 2007, ktorou sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií v životnom prostredí.
2. Nariadenie vlády Slovenskej republiky z 10. mája 2006, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o prípustných hodnotách hluku, infrazvuku a vibrácií a o požiadavkách na objektivizáciu hluku, infrazvuku a vibrácií zverejnené v Zbierke zákonov pod č. 339/2006.
3. Nariadenie vlády Slovenskej republiky z 13. septembra 2006, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 115/2006 Z.z. o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku, Z. z. č. 555/2006.
4. Nariadenie vlády Slovenskej republiky z 15. februára 2006 o minimálnych zdravotných a bezpečnostných požiadavkách na ochranu zamestnancov pred rizikami súvisiacimi s expozíciou hluku, Z. z. č. 115/2006.
5. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 40/2002 Z.z. zo 16. januára 2002 o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami.
6. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 44/2005 Z.z. z 2. februára 2005, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami.
7. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 145/2006 Z.z. z 2. februára 2005, ktorým sa mení a dopĺňa nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 40/2002 Z. z. o ochrane zdravia pred hlukom a vibráciami v znení neskorších predpisov.
8. STN EN 1794-2 2003 Zariadenia na zníženie hluku z cestnej dopravy. Neakustické vlastnosti. Časť 2: Všeobecná bezpečnosť a požiadavky týkajúce sa životného prostredia.
9. STN EN 14389-2:2005 Zariadenia na zníženie hluku z cestnej dopravy. Metódy hodnotenia dlhodobej účinnosti. Časť 2: Neakustické vlastnosti.
10. STN EN 14388:2006 Zariadenia na zníženie hluku z cestnej dopravy. Špecifikácie.
11. Zákon č. 2/2005 Z. z. o posudzovaní a kontrole hluku vo vonkajšom prostredí a o zmene zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 272/1994 Z. z. o ochrane zdravia ľudí v znení neskorších predpisov.
12. Nariadenie vlády Slovenskej republiky č. 43/2005, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o strategických hlukových mapách a akčných plánoch ochrany pred hlukom.
13. Návrh a posúdenie protihlukových opatrení pre cestné komunikácie, TP 09/2002 Slovenská správa ciest, 2002.
14. LIBERKO, M.: Hluk z dopravy. Metodické pokyny pro výpočet hladin hluku z dopravy, VÚVA Praha, 1990.
15. KOZÁK, J., LIBERKO, M.: Novela metodiky pro výpočet hluku ze silniční dopravy, 1996.
16. LIBERKO, M. a kol.: Novela metodiky výpočtu hluku silniční dopravy, Ministerstvo životního prostředí ČR, 2004. Časopis Planeta č.2, Praha 2005.
17. ĎURČANSKÁ a kol.: Posudzovanie vplyvov ciest a diaľnic na životné prostredie. EDIS Žilina 2002. ISBN 80-8070-029-X.
18. DECKÝ, M., STUDIENKA, B., KROKKER, A.: Objektivizácia dopravných vstupov predikcie hluku od diaľničnej dopravy. Horizonty dopravy 2/2004, str. 3 – 7.
19. KROKKER, A., DECKÝ M.: Výpočet špičkovej hodinovej intenzity diaľničnej dopravy. Horizonty dopravy 2/2007, str. 23 – 28.
20. DECKÝ, M., REMÍŠOVÁ, E., BLAŽEK, P.: Komparácia predikčných metód hlukových imisií od cestnej dopravy. In: Horizonty dopravy 3/2007, ISSN 1210-0978, str.16-23.

EXHALAČNÁ ŠTÚDIA

1. IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE

1.1 Stavba

názov stavby : Rýchlostná cesta R8 Nitra – Hradište
miesto stavby - kraj : Nitriansky, Trenčiansky
miesto stavby – okres : Nitra, Topoľčany, Partizánske, Bánovce nad Bebravou
druh stavby : novostavba
stupeň dokumentácie : štúdia
kategória komunikácie : rýchlostná cesta R 24,5 / 120
dĺžka hl. trasy : variant 1 červený – 54,641 km
variant 2 modrý – 56,542 km
variant 3 fialový – 53,749 km
variant 4 zelený – 54,885 km

1.2 Objednávateľ:

názov : Národná diaľničná spoločnosť, a.s.
Mlynské Niva 45, 821 09 Bratislava
adresa : Mlynské Niva 45, 821 09 Bratislava
nadriadený orgán : Ministerstvo dopravy, pôšt a telekomunikácií SR
Nám. Slobody 6, 810 05 Bratislava

1.3 Zhotoviteľ:

Emisnú štúdiu pre varianty 1, 2 a 3 vypracoval H+L Project spol. s r.o. a doplnok k emisnej štúdii pre variant 4 zelený vypracoval DOPRAVOPROJEKT a.s. Vzhľadom na skutočnosť, že nedošlo k zmene vstupov pre výpočet emisnej záťaže a ani k legislatívnym zmenám, môžeme považovať výsledky oboch prác za porovnateľné.

2. VŠEOBECNÉ ÚDAJE

Emisná štúdia je spracovaná za účelom preukázania vplyvu navrhovanej investície na okolité územie. Vyhodnocuje sa koncentrácia škodlivých látok v ovzduší od navrhovanej komunikácie, po jej realizácii vo výhľadovom období. Nová trasa je riešená v štyroch variantoch. Imisné hodnoty boli vypočítané pre riešenú trasu vo výhľadovom roku 2025 v zmysle :

- zákona č.24/2006 Z.z. o posudzovaní vplyvov na životné prostredie
- vyhlášky MŽP SR č.408/2003 Z.z. o monitorovaní emisií a kvality ovzdušia
- zákona MŽP SR č.478/2002 Z.z. o ochrane ovzdušia
- vyhlášky MŽP SR č.705/2002 Z.z. o kvalite ovzdušia
- vyhlášky MŽP SR č.706/2002 Z.z. o zdrojoch znečistenia ovzdušia, ktorú dopĺňa vyhláška 410/2003 Z.z.

Jednotlivé varianty trasy rýchlostnej cesty R8:

Variant 1 červený - celková dĺžka 54,519 km

- z dopravného hľadiska ide o štyri základné úseky, ktoré sú delené na pod úseky z titulu pozdĺžneho sklonu a výpočtovej rýchlosti.

- trasa obsahuje päť mimoúrovňových križovatiek (MUK)

Lehota - km 0,000 (ZÚ), odpojenie z R1

Jelšovce - km 13,693, križenie s I/64

Topoľčany - km 32,485 , križenie s privádzačom na I/64

Ostratice - km 47,617 , križenie s privádzačom na I/64

Brezolupy - km 54,519 (KÚ), križovatka s rýchlostnou cestou R2

- **úsek 1:** ZÚ – MUK 2 Jelšovce. Trasa vedie vpravo od usadlostí, resp. obcí Krvavé Šenky, Andač, Lahne, Perkovec, resp. vľavo od Lužianok, Zbehov a Jelšoviec.

- **úsek 2:** MUK 2 Jelšovce – MUK 3 Topoľčany. Trasa vedie vpravo od Ľudovítovej, Koniaroviec, Opatoviec, Hrušovian, Preslian, Kamanovej, Dvorian, Ludaníc, Chrabrian, resp. vľavo od Podhorian, Lefantoviec, Oponíc, Kovariev a Nitrianskej

Stredy.

- **úsek 3:** MÚK 3 Topolčany – MÚK 4 Ostratice. Trasa vedie vpravo od Topolčian, Pražnoviec, Chlebian, Rajčian, Nadlíc, Ostratíc, resp. vľavo od Solčian, Bošian, Chynorian a Žabokriek.

- **úsek 4:** MÚK 4 Ostratice – KÚ. Trasa vedie vpravo od Ostratíc, Rybian, resp. vľavo od Trebašoviec a Pravotíc.

Variant 2 - modrý

- celková dĺžka 56,542 km

- z dopravného hľadiska ide o štyri základné úseky, ktoré sú delené na podúseky z titulu pozdĺžneho sklonu a výpočtovej rýchlosti.

- trasa obsahuje päť mimoúrovňových križovatiek (MUK)

Lehota - km 0,000 (ZÚ), odpojenie z R1

Výčapy-Opatovce - km 13,365 , kríženie s privádzačom na I/64

Topolčany - km 31,021 , kríženie s privádzačom na I/64

Solčianky - km 44,600 , kríženie s privádzačom na I/64

Brezolupy - km 56,542 (KÚ), križovatka s rýchlostnou cestou R2

- **úsek 1:** ZÚ – MUK 2 Výčapy-Opatovce. Trasa vedie rovnakým priestorom ako variant 1, úsek 1.

- **úsek 2:** MUK 2 Výčapy-Opatovce – MUK 3 Topolčany. Trasa vedie vľavo od Opatoviec, Hrušovian, Preslian, Kamanovej, Ludaníc a Chrabian. Po ľavej strane je nezastavané územie s výnimkou koncovej časti – obec Kľačany a Dolina.

- **úsek 3:** MUK 3 Topolčany – MUK 4 Solčianky. Trasa vedie vpravo od Nemčíc, Kuzmíc, Solčianok, resp. vľavo od Topolčian, Jacoviec a Veľkých Bedzian.

- **úsek 4:** MUK 4 Solčianky – KÚ. Trasa vedie vpravo od Solčianok, Livinských Opatoviec, Pečenian, Dolných Nuslíc, resp. vľavo od Chlebian, Nadlíc, Liviny a Rybian.

Variant 3 - fialový

- celková dĺžka 53,627 km

- z dopravného hľadiska ide o štyri základné úseky, ktoré sú delené na podúseky z titulu pozdĺžneho sklonu a výpočtovej rýchlosti.

- trasa obsahuje päť mimoúrovňových križovatiek (MÚK)

Lehota - km 0,000 (ZÚ), odpojenie z R1

Výčapy-Opatovce - km 12,439 , kríženie s privádzačom na I/64

Topolčany - km 31,883 , kríženie s privádzačom na I/64

Ostratice - km 46,725 , kríženie s privádzačom na I/64

Brezolupy - km 53,627 (KÚ), križovatka s rýchlostnou cestou R2

- **úsek 1:** ZÚ – MUK 2 Výčapy-Opatovce. Trasa vedie rovnakým priestorom ako variant 2, úsek 1.

- **úsek 2:** MUK 2 Výčapy-Opatovce – MUK 3 Topolčany. Trasa vedie vpravo od Kľačian, Chrabrian, resp. vľavo od Opatoviec, Hrušovian, Preslian, Kamanovej, Doliny a Nitrianskej Stredy.

- **úsek 3:** rovnaký ako úsek 3 vo variante 1

- **úsek 4:** rovnaký ako úsek 4 vo variante 1

Variant 4 - zelený

- celková dĺžka 54,885 km

- z dopravného hľadiska ide o štyri základné úseky, ktoré sú delené na podúseky z titulu pozdĺžneho sklonu a výpočtovej rýchlosti.

- trasa obsahuje päť mimoúrovňových križovatiek (MÚK)

Lehota - km 0,000 (ZÚ), odpojenie z R1

Výčapy-Opatovce - km 13,365 , kríženie s privádzačom na I/64

Topolčany - km 32,328 , kríženie s privádzačom na I/64

Chynorany - km 43,625 , križovatka s cestou I/64

Brezolupy - km 54,760 (KÚ), križovatka s rýchlostnou cestou R2

- **úsek 1:** ZÚ – MUK 2 Výčapy-Opatovce. Trasa vedie rovnakým priestorom ako variant 2, úsek 1.

- **úsek 2:** MÚK 2 Výčapy-Opatovce – MÚK 3 Topolčany. Trasa vedie rovnakým priestorom ako variant 2 a pred križovatkou Topolčany sa odkláňa prakticky v koridore variantu 3.

- **úsek 3:** rovnaký ako úsek 3 vo variante 1
- **úsek 4:** od križovatky Chynorany sa odkláňa od variantov 1a 3 a vedie pozdĺž rieky Bebrava medzi obcami Livina a Ostratice a v priestore západne od Rybian sa napája na variant 2

3. PODKLADY

Ako vstupné údaje výpočtu boli použité nasledovné podklady:

- situácia variantov, pozdĺžne profily,
- návrhové prvky trasy
- pochôdzka v teréne
- dopravno-inžinierske podklady

4. DOPRAVNÉ ZATAŽENIE

Ako podklad pre emisnú štúdiu slúži najmä dopravno-inžiniersky prieskum. Riešené je výhľadové obdobie 10 rokov po plánovanom spustení rýchlostnej cesty R8 do prevádzky, čo je v tomto prípade rok 2025. Intenzity jednotlivých úsekov vstupujúcich do výpočtu uvádzajú nasledujúce tabuľky.

Intenzity dopravy pre jednotlivé varianty

Variant 1 - červený Variant 2 - modrý Variant 3 - flakový			Intenzita dopravy – 2015 (skut.voz./24 h v oboch smeroch)			Intenzita dopravy – 2025 (skut.voz./24 h v oboch smeroch)			Intenzita dopravy – 2035 (skut.voz./24 h v oboch smeroch)		
Číslo cesty	Úsek	Číslo seřadovacího úseku	OA (ľahké vozidlá)	ostatné (ťažké vozidlá)	Všetky voz. Spolu	OA (ľahké vozidlá)	ostatné (ťažké vozidlá)	Všetky voz. Spolu	OA (ľahké vozidlá)	ostatné (ťažké vozidlá)	Všetky voz. Spolu
R8	Lehota - Ješovce	-	5248	1680	6928	6374	1980	8354	7392	2266	9658
R8	Ješovce - Topoľčany	-	5448	1744	7192	6616	2054	8670	7672	2350	10022
R8	Topoľčany - Ostratice	-	6106	1958	8064	7412	2308	9720	8600	2638	11238
R8	Ostratice - Brezolupy	-	4954	1588	6542	6016	1870	7886	6980	2142	9122
R8	Lehota - Včapy Opatovce	-	5248	1680	6928	6374	1980	8354	7392	2266	9658
R8	Včapy Opatovce - Topoľčany	-	5448	1744	7192	6616	2054	8670	7672	2350	10022
R8	Topoľčany - Solčanky	-	6042	1884	7926	7336	2222	9558	8510	2540	11050
R8	Solčanky - Brezolupy	-	2446	782	3228	2958	922	3880	3446	1056	4502
R8	Lehota - Včapy Opatovce	-	5248	1680	6928	6374	1980	8354	7392	2266	9658
R8	Včapy Opatovce - Topoľčany	-	5448	1744	7192	6616	2054	8670	7672	2350	10022
R8	Topoľčany - Ostratice	-	6106	1958	8064	7412	2308	9720	8600	2638	11238
R8	Ostratice - Brezolupy	-	4954	1588	6542	6016	1870	7886	6980	2142	9122
Variant 4 - zelený			2015			2025			2035		
R8	Lehota - Včapy Opatovce	-	5248	1680	6928	6374	1980	8354	7392	2266	9658
R8	Včapy Opatovce - TO	-	5448	1744	7192	6616	2054	8670	7672	2350	10022
R8	TO - Chynorany	-	6104	1956	8060	7416	2306	9722	8604	2640	11244
R8	Chynorany - Brezolupy	-	4954	1590	6544	6018	1874	7892	6982	2144	9126

5. TEORETICKÝ VÝPOČET EMISÍ

Výpočet je robený na základe prognózy dopravného zaťaženia podľa zaužívaných metodík. Hodnotený bol vplyv týchto znečisťujúcich látok:

Oxid uhoľnatý (CO) – je silne toxický plyn, ktorý sa viaže na krvné farbivo a blokuje okysličovanie tkanív. Je ľahší ako vzduch a preto stúpa zo zasiahnutej zóny smerom nahor. Ani pri vysokých intenzitách dopravy zdravie neohrozuje, nebezpečný je len v uzavretých priestoroch a na miestach so zlým odvetraním (tunely, križovatky s okolitou zástavbou a pod.).

Oxidy dusíka (NOx) – sú zmesou oxidu dusičitého NO₂ a dusnatého NO. Pri spaľovaní sa uvoľnený NO kyslíkom oxiduje na NO₂. Je to plyn s dusivým zápachom, ktorý je postrehnuteľný od koncentrácie 0.2 až 0.4 mg.m⁻³. Pri koncentrácii 3 až 9 mg.m⁻³ vyvoláva dráždenie dýchacích ciest. Osoby s chronickým zápalom priedušiek a astmatici sú ešte náchylnejší, ich stav sa zhoršuje už pri nižšej koncentrácii ako 3 mg.m⁻³. V letných mesiacoch sa oxidy dusíka podieľajú na vzniku fotochemického smogu, ktorého súčasťou je prízemný ozón. Smog má dráždivé účinky na oči a dýchacie cesty. Ohrozené sú najmä deti a alergici.

Tuhé častice a polietavý prach (PM) – spôsobuje lokálne dráždenie očí a dýchacích ciest. Väčšie častice sú z dýchacích ciest odstránené kašľom a kýchaním, malé častice sa dostávajú do dolných dýchacích ciest a do pľúc, kde pôsobia dráždivo alebo aj toxicky, ak ide o ťažké kovy a organické látky. Na tuhé častice sa tiež môžu viazať mikroorganizmy a vytvárať cestu prenosu infekčných ochorení.

Základnými vstupnými podkladmi pre výpočet emisií v okolí plánovanej rýchlostnej cesty R8 je predpokladaná intenzita dopravy a skladba dopravného prúdu. Výpočet emisií je vypočítaný pre

výhľadové obdobie 10 rokov po uvedení stavby do prevádzky. Do výpočtu nebol započítaný vplyv súčasnej komunikačnej siete na okolité prostredie. Na rýchlostnej ceste R8 bola uvažovaná rýchlosť 130 km/h pre osobné vozidlá a 100 Km/h pre nákladné vozidlá. Výpočet je vypracovaný na základe dopravno-inžinierskych podkladov.

Vo výpočte boli uvažované priemerné veterné podmienky.

Model nezahŕňa emisie pochádzajúce z miestnych zdrojov a ani z okolitých ciest miestneho významu. Sleduje sa len príspevok škodlivín od dopravného zaťaženia riešenej rýchlostnej cesty R8.

6. VÝPOČET ŠKODLIVÍN

Teoretický výpočet priemerného ročného množstva škodlivín bol prevedený pre stav s realizáciou rýchlostnej cesty R8 vo všetkých troch variantoch vo výhľadovom období 10 rokov po uvedení investície do prevádzky. Uvažovalo sa s priemernými klimatickými pomermi.

7. ZHODNOTENIE

Vyhláška c.705/2002 Ministerstva životného prostredia o kvalite ovzdušia harmonizovaná s právnymi predpismi EÚ udáva limitné hodnoty škodlivých látok v ovzduší uvedené v tab. 3. Podrobnejšie sú limitné hodnoty, termíny ich dosiahnutia, medze tolerancie, priemerované obdobie, cieľové hodnoty a dlhodobé ciele pre vybrané znečisťujúce látky uvedené v prílohe c.1 k vyhláške c. 705/2002 o kvalite ovzdušia.

Prípustné limity v zmysle platnej legislatívy SR uvádza nasled. tabuľka :

Znečisťujúca látka	imísne limity v $\mu\text{g.m}^3$		
	priemerné koncentrácie znečisťujúcej látky		
	kalendárny rok	24 hodín	1 hodina
oxid uhoľnatý CO	-	5 000	10 0000
oxidy dusíka NO _x	40	-	200
polietavý prach PM 10	20	50	-

Vzhľadom na vysokú hodnotu prípustnej koncentrácie pre oxid uhoľnatý CO možno konštatovať, že prioritnou škodlivinou pre obyvateľov z hľadiska hygienickej závažnosti sú v tomto prípade oxidy dusíka NO_x. Na znečistenie ovzdušia v okolí budú mať vplyv aj ostatná komunikačná sieť a priemysel okolitých obcí, ktoré neboli vo výpočte zohľadnené.

Podľa prepočtov je možné konštatovať, že v okolí plánovaných trás rýchlostnej cesty R8 nebudú prekročené maximálne prípustné imísne hodnoty škodlivých látok od dopravy.

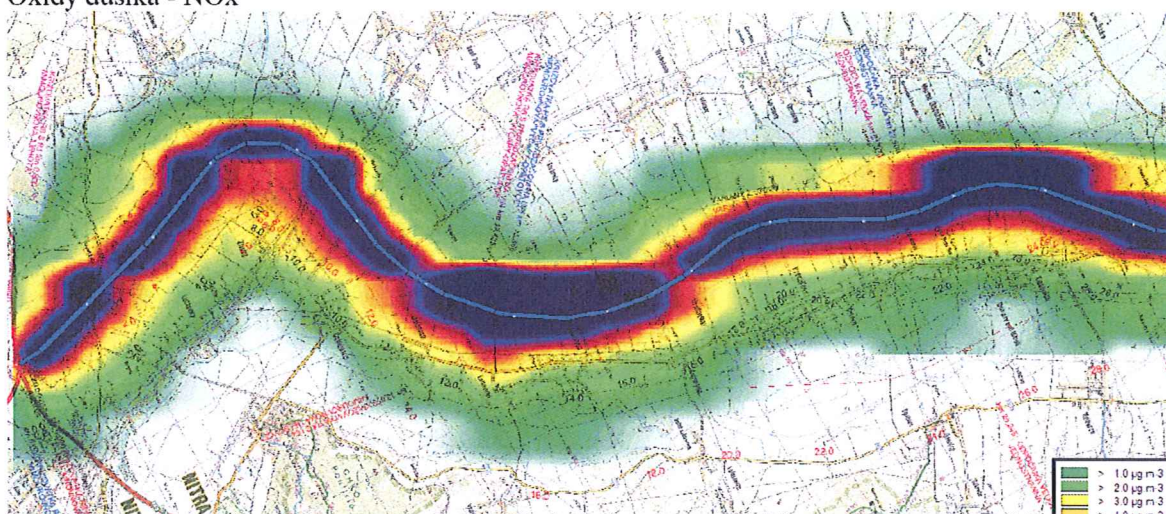
8. ZÁVER

Výstavbou rýchlostnej cesty R8 sa imisná situácia v okolí výrazne nezhorší. Dopravné zaťaženie jednotlivých trás nie je také vysoké aby dochádzalo k zvýšenej produkcii škodlivých látok. Na základe výpočtu predpokladaného imisného zaťaženia vo výhľadovom roku 2025 z pôsobenia dopravy na rýchlostnej ceste R8, je možné konštatovať, že po uvedení tejto stavby do prevádzky nebude pri predpokladaných intenzitách dopravy a v jednotlivých variantných riešeniach dochádzať k prekročeniu maximálnych prípustných koncentrácií škodlivých látok. **Z pohľadu produkcie škodlivých látok sú si všetky štyri varianty veľmi podobné.** Porovnaním priebehu izofón znečisťujúcich látok sa modrý variant javí ako o niečo výhodnejší oproti ostatným, nakoľko je dopravne najmenej zaťažený.

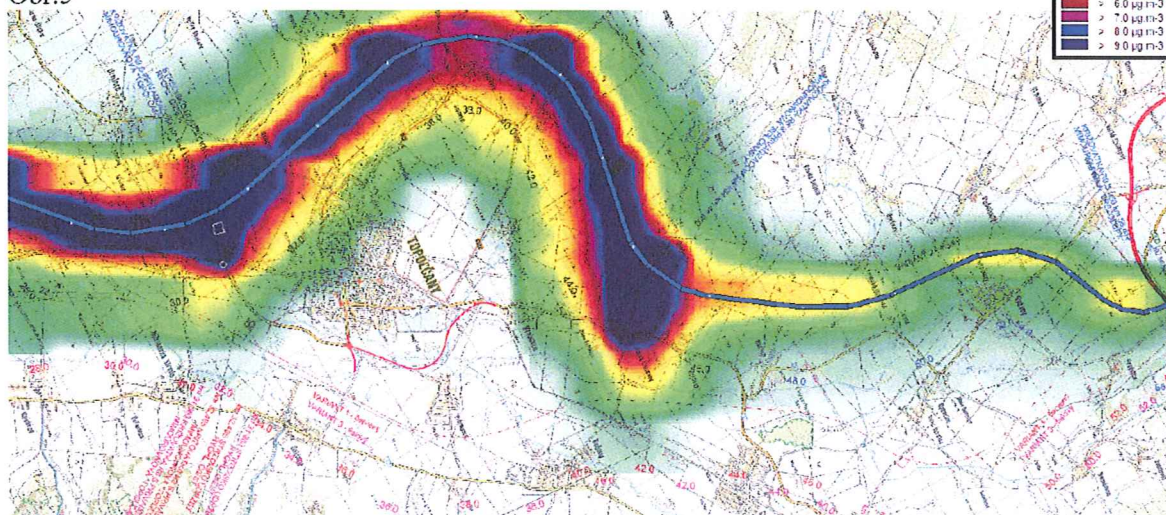
Vypracoval : Ing. Vladimír Baláž - imísne zaťaženie variantov 1, 2 a 3
Ing. Alexander Krokker - imísne zaťaženie variantu 4

Variant 2 (modrý)
Oxidy dusíka - NO_x

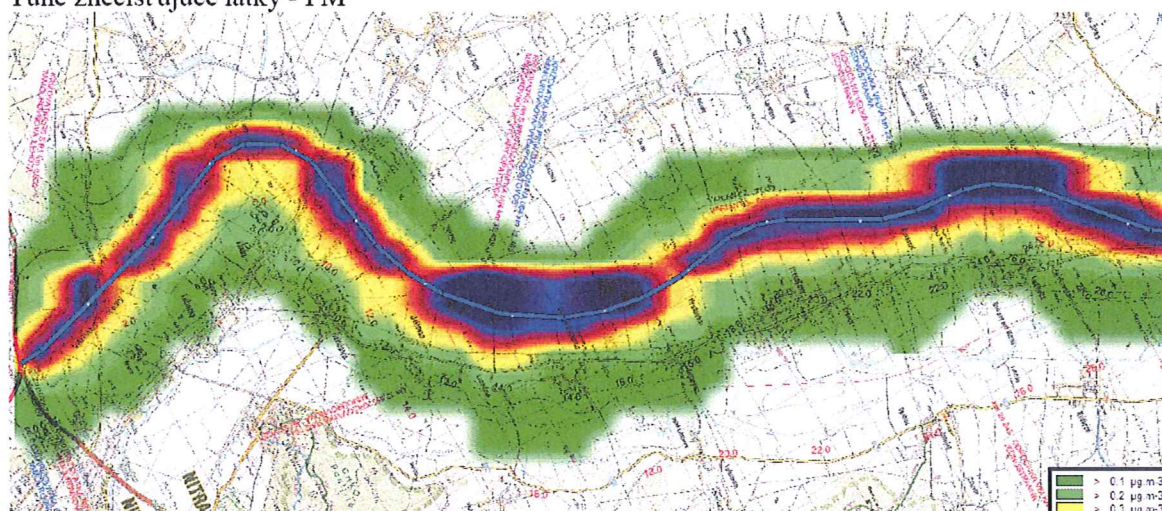
Obr.5

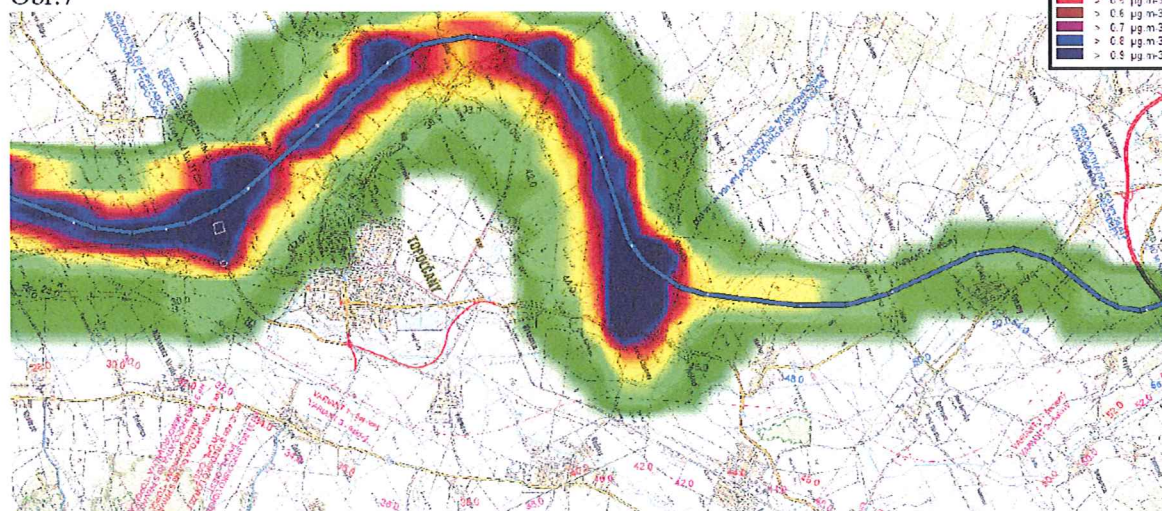
Obr.6

Tuhé znečišťující látky - PM

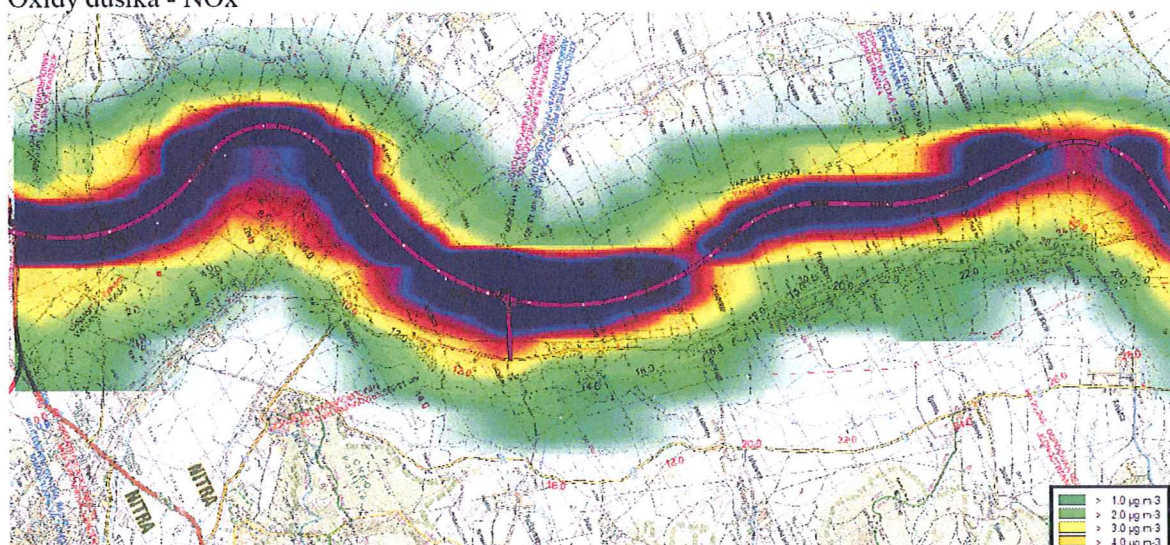
Obr.7

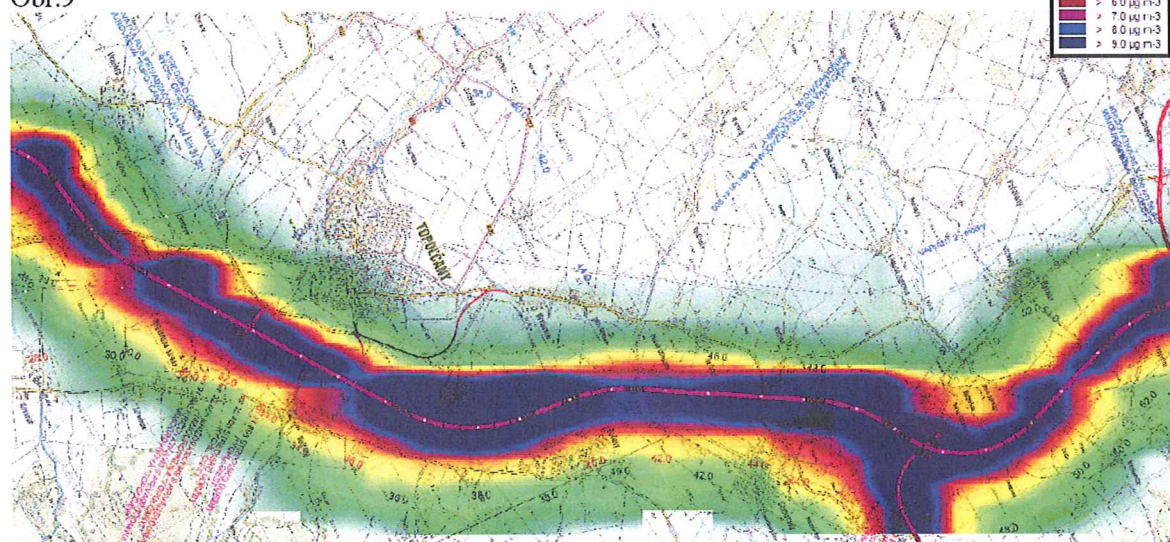
Obr.8

Variant 3 (fialový)
Oxidy dusíka - NOx

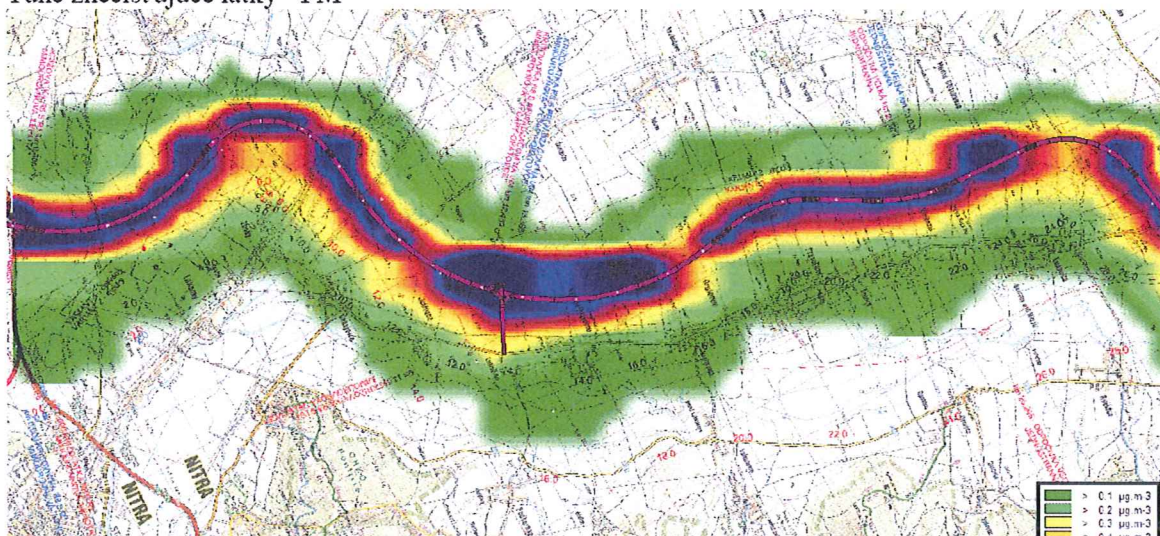
Obr.9

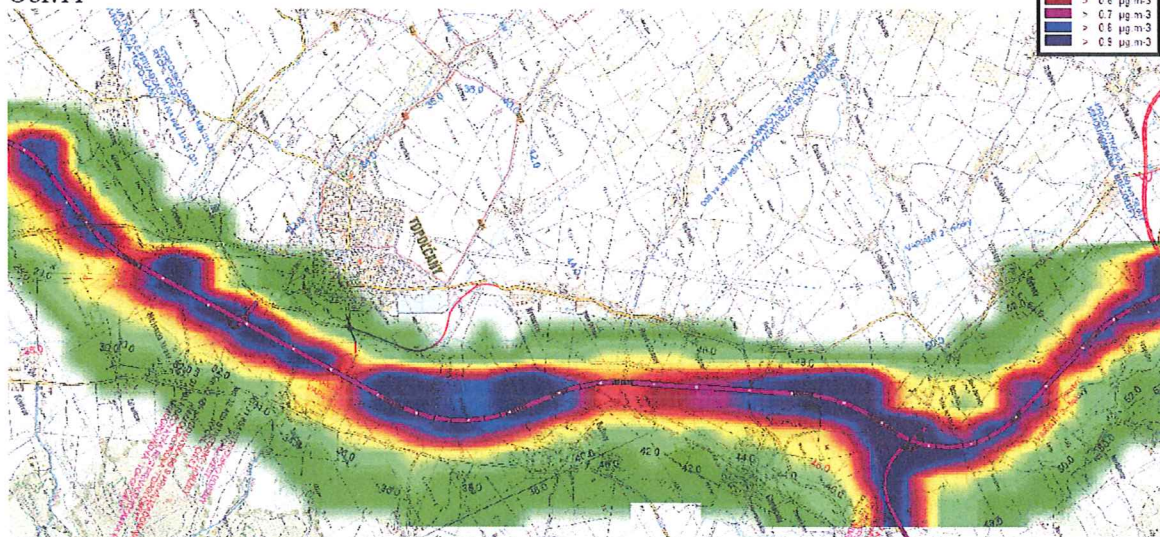
Obr.10

Tuhé znečisťujúce látky - PM

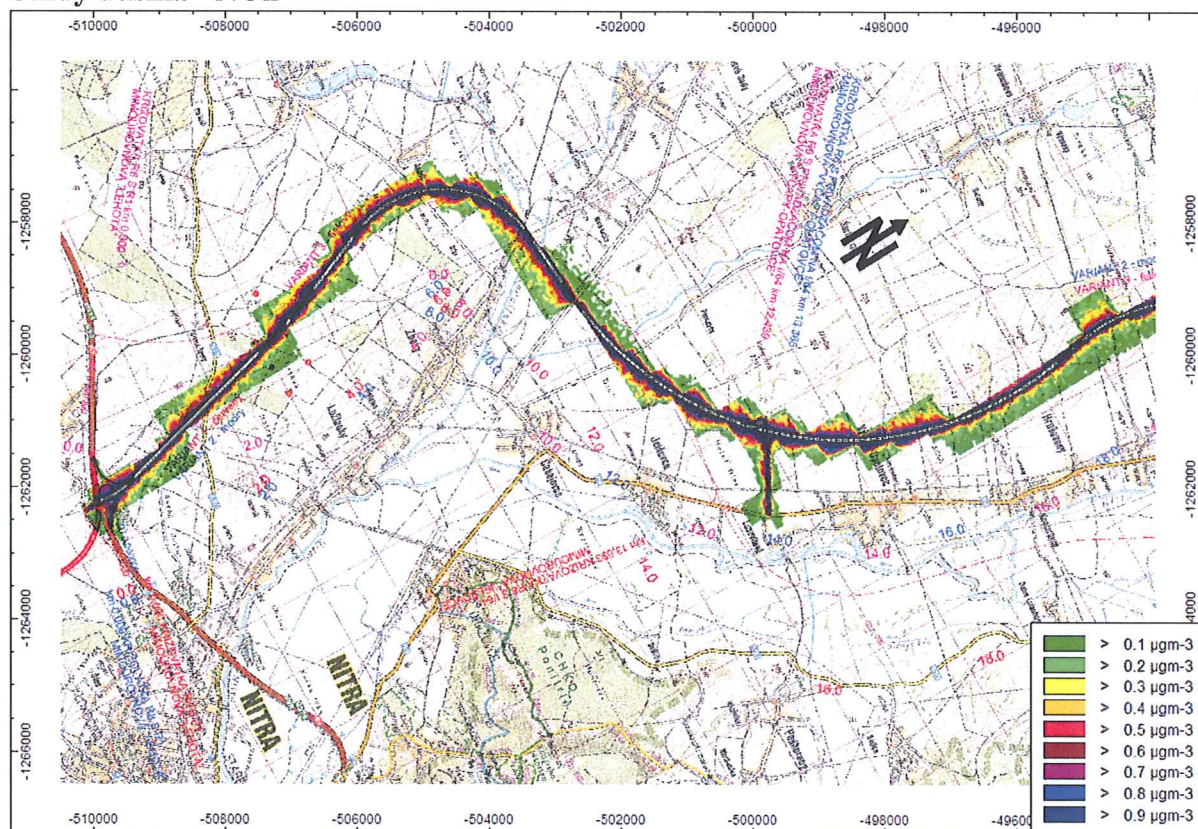
Obr.11

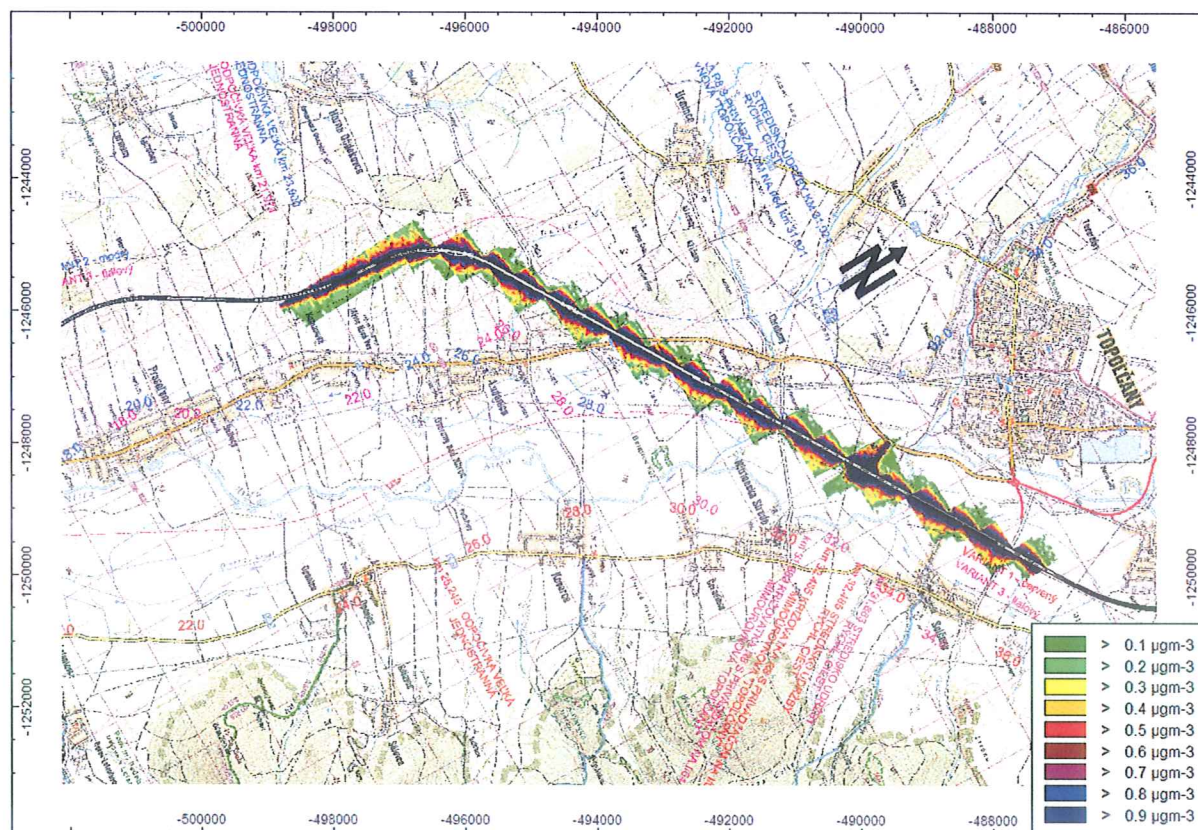
Obr.12

Variant 4 zelený **Oxidy dusíka - NOx**

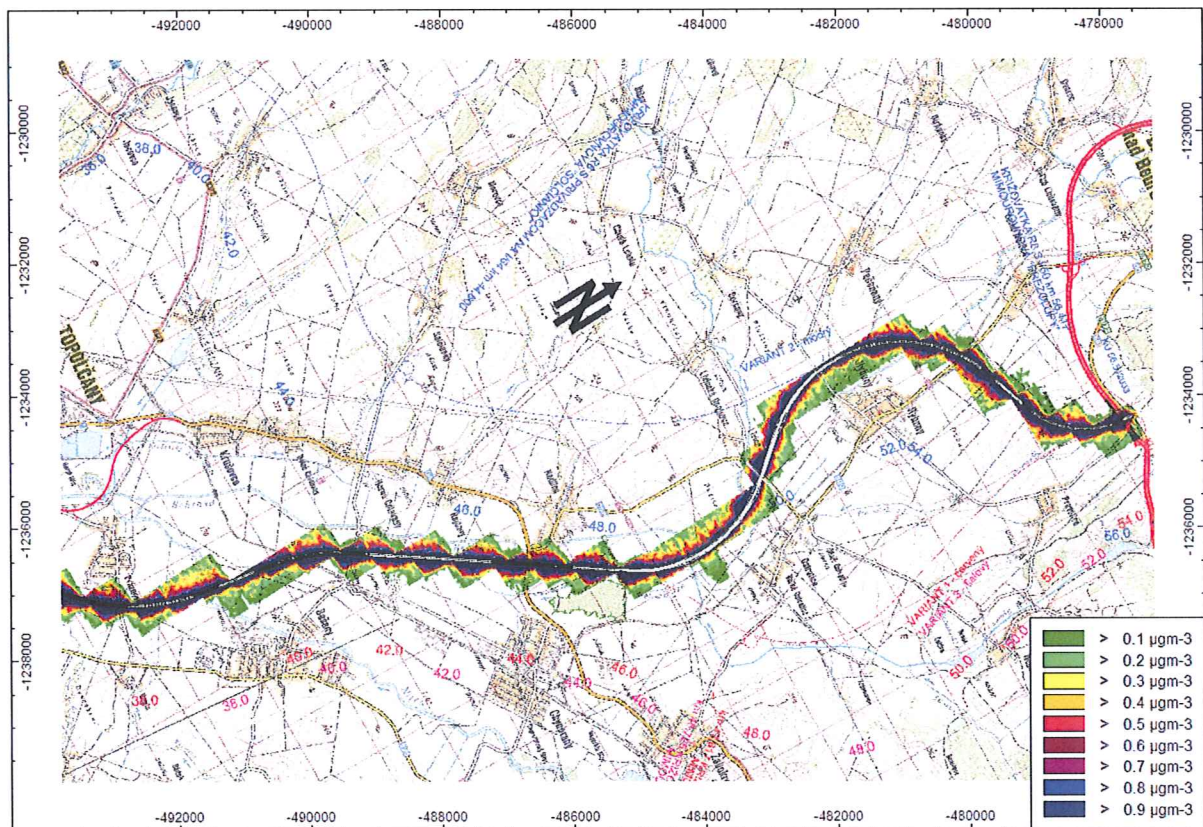

Obr. 13

Obr. 14

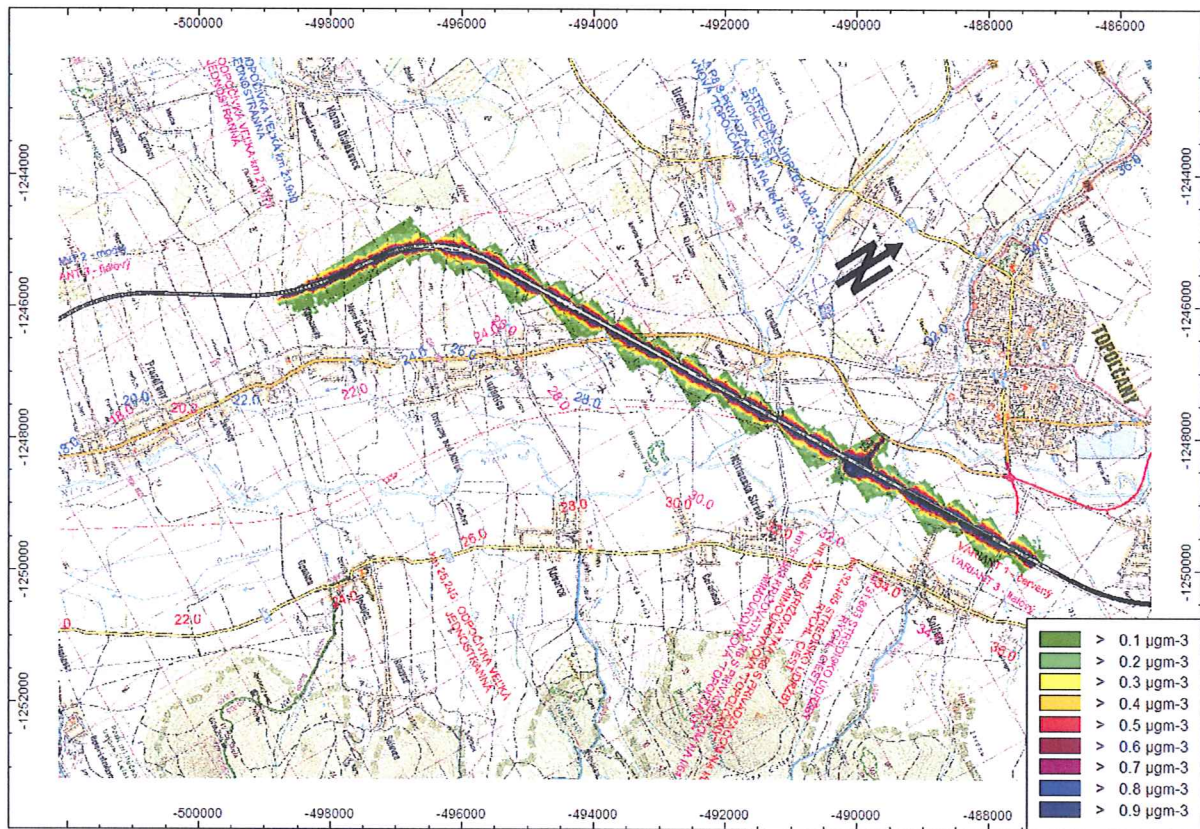
Obr. 15

Tuhé znečisťujúce látky - PM

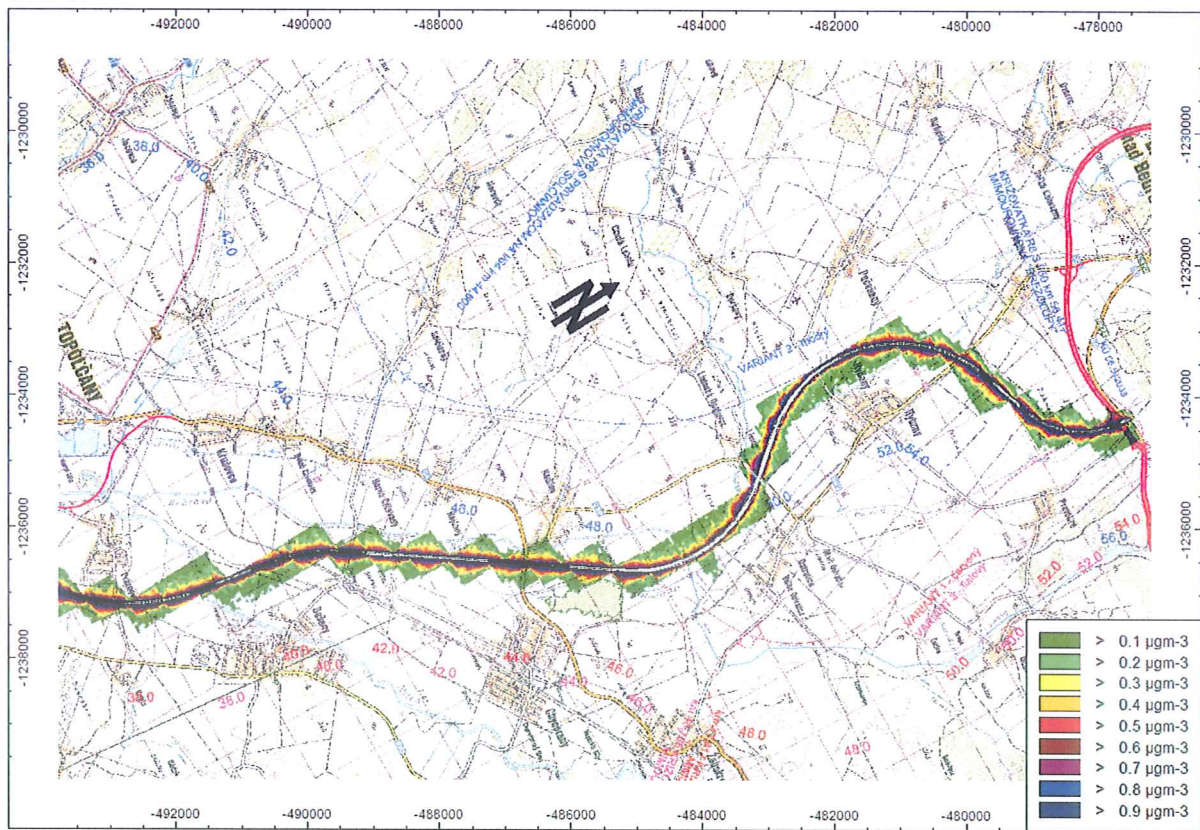

Obr. 16

Обр. 17

Обр. 18

